

1. Kdo má povinnost zajišťovat požární ochranu?

Požární ochrana není jen doménou hasičů nebo velkých firem. **Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně**, jasně definuje, že odpovědnost za požární bezpečnost nesou všechny právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které provozují jakoukoliv činnost, při níž může dojít ke vzniku požáru nebo ohrožení osob.

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, pak upřesňuje konkrétní požadavky – např. jak často provádět kontroly, co má obsahovat požární dokumentace, a jaká školení je nutné zajistit.

Konkrétně je povinnost zajišťovat požární ochranu dána zejména těmito subjektům:

- firmám a provozovnám s **více než třemi zaměstnanci**,
- všem objektům, kde se pohybuje **veřejnost** (např. obchody, restaurace, školy),
- vlastníkům nebo správcům **bytových domů, SVJ a družstev**

Povinnosti zahrnují nejen zpracování požární dokumentace, ale také **provádění pravidelných preventivních požárních prohlídek** (alespoň jednou ročně podle zařazení dle míry požárního nebezpečí), dále **pravidelné revize hasicích přístrojů a požárně bezpečnostních zařízení** (např. hydranty, požární dveře, požární uzávěry, požární ucpávky, nouzové osvětlení a další), rovněž minimálně jednou ročně.

Nedodržení těchto povinností může vést nejen k sankcím ze strany Hasičského záchranného sboru, ale v případě požáru i **k odpovědnosti za vzniklé škody** a újmy na zdraví.

2. Co všechno spadá pod požární ochranu?

Požární ochrana není jen o hasicím přístroji na zdi. Jde o ucelený systém opatření, které mají zabránit vzniku požáru, omezit jeho šíření a zajistit bezpečnou evakuaci osob. Z hlediska zákona a praxe sem patří zejména tyto oblasti:

- **Preventivní požární prohlídky** – představují pravidelné kontroly prostor a technologií, jejichž cílem je včas odhalit rizika vzniku požáru. Součástí prohlídek je také kontrola únikových cest – jejich průchodnosti, označení a osvětlení. Zároveň se ověřuje, zda je skutečný stav objektu v souladu s požární dokumentací. Cílem je zajistit nápravu případných nedostatků dříve, než dojde k ohrožení osob nebo majetku.
- **Revize hasicích přístrojů a všech požárně bezpečnostních zařízení** – provádějí se minimálně 1× ročně odborně způsobilými osobami. Týkají se nejen hasicích přístrojů, ale i dalších zařízení, jako jsou požární hydranty, požární dveře, uzávěry, ucpávky, nouzové osvětlení a další prvky sloužící k ochraně života, zdraví a majetku.

- **Školení zaměstnanců** – každý pracovník musí být prokazatelně seznámen s pravidly požární ochrany, včetně postupů při evakuaci. Školení se týká nejen běžných zaměstnanců, ale i vedoucích pracovníků. Zároveň je nutné zajistit pravidelné proškolení členů preventivních požárních hlídek, kteří hrají klíčovou roli při zajištění bezpečnosti na pracovišti.
- **Požární dokumentace** – soubor směrnic, plánů a záznamů, který upravuje požární řád, evakuační plán, poplachové směrnice, seznam hasicích zařízení atd. Jedná se o 12 dokumentů. (viz. více níže)

Tyto povinnosti nejsou jen formalitou – při požáru rozhodují o rychlosti reakce, možnosti evakuace a v důsledku i o záchraně lidských životů.

3. Požární dokumentace: Co to je a kdo ji potřebuje?

Mnoho firem podceňuje význam požární dokumentace – často ji chápou jako „nějaké papíry do šanonu“. Ve skutečnosti se však jedná o základní nástroj prevence a právní jistoty v případech mimořádné události.

Požární dokumentace zahrnuje:

- **Požární řád** – stanovuje odpovědnosti, povinnosti a organizaci požární ochrany v objektu.
- **Požární poplachová směrnice** – obsahuje konkrétní postupy při zjištění požáru, hlášení a evakuaci.
- **Evakuační plán** – přehledné znázornění únikových cest, shromaždišť a postupů evakuace.
- **Doklad o začlenění do kategorie činností z hlediska požárního nebezpečí** – určuje rozsah povinností dle rizikovitosti provozu.
- **Požární evakuační plán budovy (grafická část)** – zobrazení rozmístění únikových cest, hasicích přístrojů a shromaždišť.
- **Přehled hasicích přístrojů a požárně bezpečnostních zařízení** – výčet, umístění a druhy prostředků požární ochrany.
- **Doklady o provedených revizích a kontrolách** – např. hasicí přístroje, hydranty, nouzové osvětlení apod.
- **Záznamy o školeních zaměstnanců, vedoucích a požárních hlídek** – doložení proškolení a frekvence opakování.

- **Seznam osob odpovědných za požární ochranu** – včetně určených vedoucích a preventivních požárních hlídek.
- **Stanovení požárních rizik** – identifikace potenciálních rizik vzniku a šíření požáru v objektu.
- **Organizace požární hlídky** – pokud je povinná, musí být veden seznam a dokumentace její činnosti.
- **Dokumentace o provádění preventivních požárních prohlídek** – záznamy o pravidelné kontrole a zjištěných nedostatecích.
- **Dokumentace zdolávání požáru** – grafický a textový přehled pro zásah HZS: přístupové cesty, zdroje vody, riziková místa. Vyžaduje **schválení příslušným HZS**.

Zákon i vyhlášky požadují, aby dokumentace byla **vedena aktuálně a přehledně** a byla na požádání předložitelná při kontrole ze strany HZS.

Nepodceňujte ji – špatně vedená nebo chybějící dokumentace může být důvodem k pokutě nebo i ke **krácení pojistného plnění** v případě požáru.

4. Školení požární ochrany a proč nestačí “vědět, kde je hasičák”

Zaměstnanci, kteří neví, jak se chovat při požáru, představují riziko nejen pro sebe, ale i pro ostatní. **Školení požární ochrany** je povinné ze zákona a musí být přizpůsobeno konkrétním podmínkám na pracovišti.

Zákon č. 133/1985 Sb. a vyhláška č. 246/2001 Sb. ukládají povinnost:

- Proškolit **všechny zaměstnance při nástupu** do zaměstnání
- Školení **pravidelně opakovat** - zaměstnanci 1x za 2 roky, vedoucí zaměstnanci 1x za 3 roky
- Vést o školení **dokumentaci a záznamy o proškolených osobách**
- Školit i **vedoucí zaměstnance, požární hlídky** a další odpovědné osoby.
U preventivních požárních hlídek pak platí, že pokud jsou potřeba, tak proškolit každý rok.

Pozn.: Povinnost školení vyplývá přesněji z **§ 16 a § 16a zákona č. 133/1985 Sb.**

A lhůty definované v **§ 23 vyhlášky č. 246/2001 Sb.**

Správně školený zaměstnanec **nepropadá panice** a umí jednat rychle a efektivně – což může v krizové situaci rozhodovat o životě.

V případě dalších otázek nás neváhejte kontaktovat, rádi vám pomůžeme.

Ing. Aleš Procházka

majitel firmy

vytvořeno: 07/2025

POZN.:

Tento dokument vychází z platné legislativy v oblasti požární ochrany, zejména z následujících právních předpisů:

1. Povinnost zajišťovat požární ochranu

- **Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně**, § 15 a § 16: stanoví, že povinnost zajišťovat požární ochranu mají všechny právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které provozují činnost, při níž může dojít ke vzniku požáru nebo ohrožení osob či majetku.
- **§ 4 odst. 2 a 3** téhož zákona definuje činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a vymezuje rozsah dalších povinností.
- **Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci** – upravuje **konkrétní požadavky na prevenci požárů**, rozsah revizí, kontrol, školení a obsah požární dokumentace.

2. Preventivní požární prohlídky a revize zařízení

- **Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci**, § 5: stanovuje rozsah a lhůty preventivních požárních prohlídek, nejméně 1× ročně.
- **§ 6 a 7** téže vyhlášky upravují revize a kontroly technických a bezpečnostních zařízení (např. hasicí přístroje, hydranty, požární dveře apod.).

3. Požární dokumentace

- **Zákon č. 133/1985 Sb., § 27**: upravuje povinnost zpracovávat a vést dokumentaci požární ochrany.
- **Vyhláška č. 246/2001 Sb., § 36 až § 40**: specifikuje, co přesně dokumentace obsahuje (např. požární řád, poplachovou směrnici, evakuační plán apod.).

4. Školení požární ochrany

- **Zákon č. 133/1985 Sb., § 16 a § 16a**: stanoví povinnost školit zaměstnance i vedoucí pracovníky, včetně osob zařazených do preventivních požárních hlídek.

- **Vyhláška č. 246/2001 Sb., § 23:** definuje minimální frekvenci školení:
 - zaměstnanci – 1× za 2 roky
 - vedoucí zaměstnanci – 1× za 3 roky
 - členové preventivních požárních hlídek – 1× ročně